Rosoinen isyys

Miestyön foorumi,
22.-23.5.2019

Isän näköinen -hanke

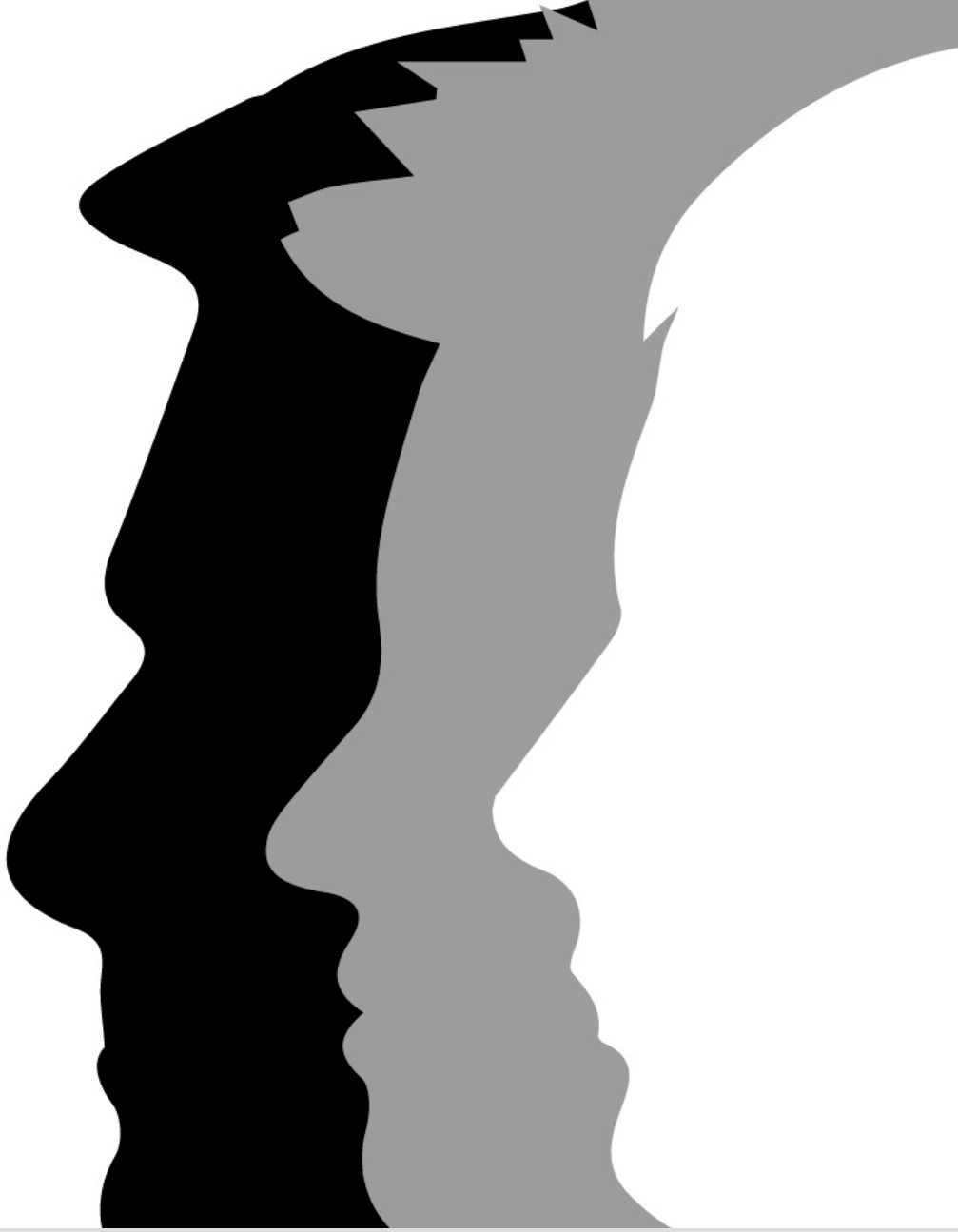

MIESSAKIT RY
Setlementti liitto
Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto
Vipuvoimaa EU:lta 2014–2020

Isän näköinen –hanke

- STM rakennerahaston (ESR) rahoittama
- Hankeaika 1.3.2018 – 29.2.2020
- Miessakit ry:n ja Suomen Setlementtiliitto ry:n yhteishanke
- Valtakunnallinen
  - Kuopio ja Jyväskylä Itä-Suomen alueella
  - Helsinki Etelä- Suomen alueella
  - Oulu Pohjois-Suomen alueella

MIESSAKIT RY
Setlementti liitto
ROHKEASTI IHMISEN PUOLELLA
Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto
Vipuvoimaa EU:lta 2014–2020

Isän näköinen – tasavertaisen vanhemmuuden asialla

- Vahvistamme **isien asemaa yhteiskunnassa** tasavertaisina kasvattajina ja vanhempina
- Nostamme esiin isien asemaa yhteiskunnassa ja palvelujärjestelmässä ja kannustamme näkemään **isyyden voimavarana elämässä**
- Kohderyhmänä erityisesti **haastavassa elämäntilanteessa** olevat isät ja heitä kohtaavat ammattilaiset
  - tavoitteena vahvistaa isien työ- ja toimintakykyä

MIESSAKIT RY
Setlementtiliitto
Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto
Vipuvoimaa EU:lta 2014–2020

Miksi isistä pitää puhua ja heidän tasavertaista vanhemmuuttaan edistää?

MIESSAKIT RY
Setlementti liitto
Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto
Vipuvoimaa EU:lta 2014–2020

- Tutkimuksen mukaan isät kokivat olevansa neuvolassa sivustaseuraajia ja kokivat tulleensa ohitetuksi. Työntekijöistä 2/3 koki tarvitsevansa lisäkoulutusta isien kohtaamiseen. (Koivumäki 2011)

- Isät käyttävät alle 10% vanhempainpäivärahasta (THL 2018)

- Vain 48% isyysvapaalla olevista isistä hoitaa lasta pääsääntöisesti itsenäisesti (THL 2018)

- Erityisesti kriisitilanteissa isät ajautuvat usein kauemmas lapsistaan. Vuoden 2017 perhetilaston mukaan Suomessa noin 152 000 perhettä muodostuu äidistä ja lapsista. Noin 33 000 on isästä ja lapsista koostuvia. (THL 2018)

- Vanhempainiltoihin, vanhemmille suunnattuihin vertaisryhmiin ja vanhemmille suunnattuihin palveluihin osallistuu yhä pääsääntöisesti äiti.

- Isien vähäinen osallistuminen perhepalveluita ja lapsiperhearkea koskeviin kyselyihin

- ”Isien masennus jää helposti hoitamatta” (Hämeen Sanomat 22.8.2018) Samaa käsiteltiin mm. Päivän kasvo –ohjelmassa 1.8.2018

Miksi isät?

Vanhempien barometri 2018, n=9842

Kuvio 20. Kuka perheessänne ensisijaisesti hoitaa yhteyttä lapsen kouluun? (%)

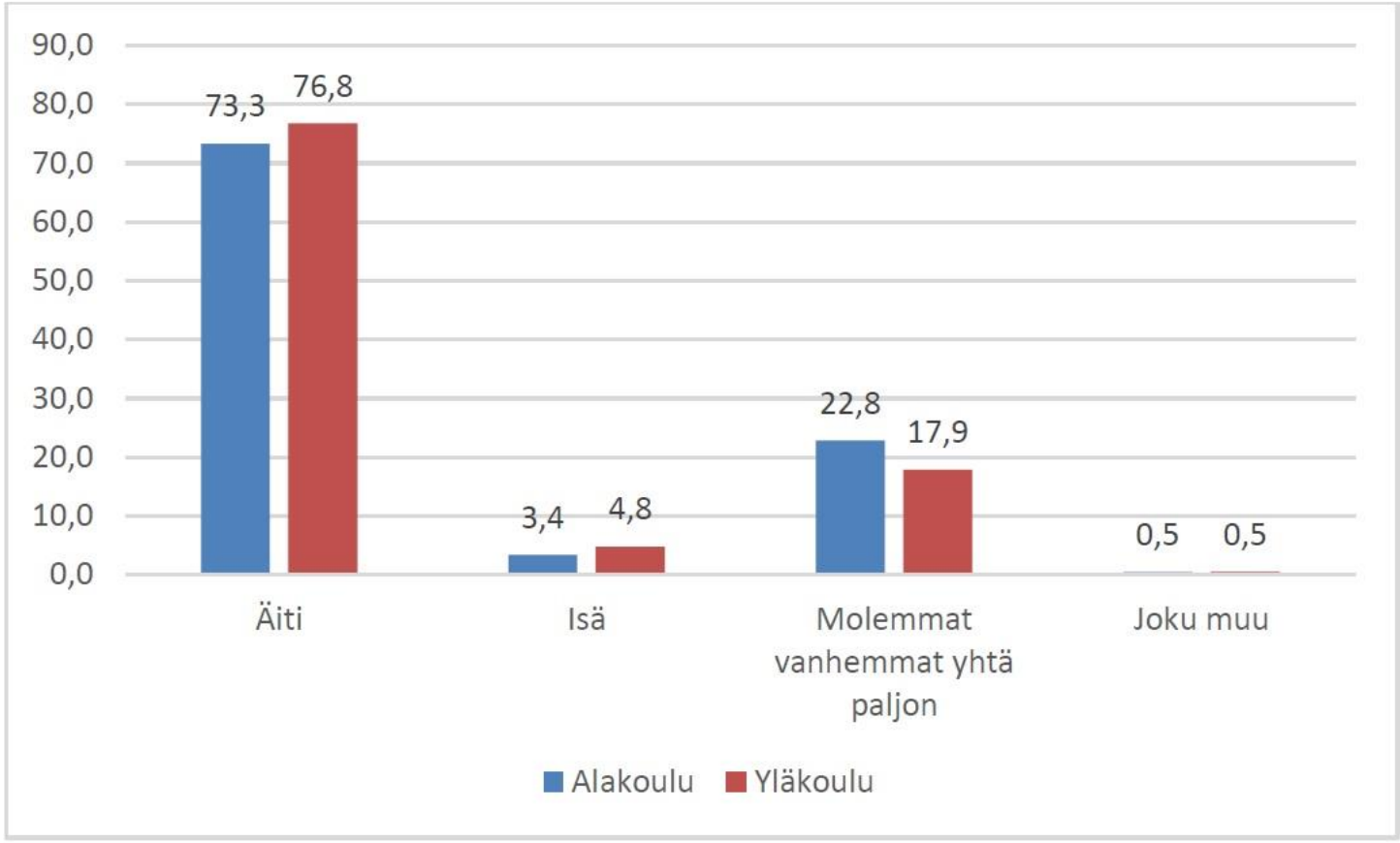

MIESSAKIT RY
Setlementti liitto
Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto
Vipuvoimaa EU:lta 2014–2020

Isien ja isyyden haasteet

MIESSAKIT RY
Setlementti liitto
ROHKEASTI IHMISEN PUOLELLA
Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto
Vipuvoimaa EU:lta 2014–2020

Isäkuva ja sen muodos-tuminen

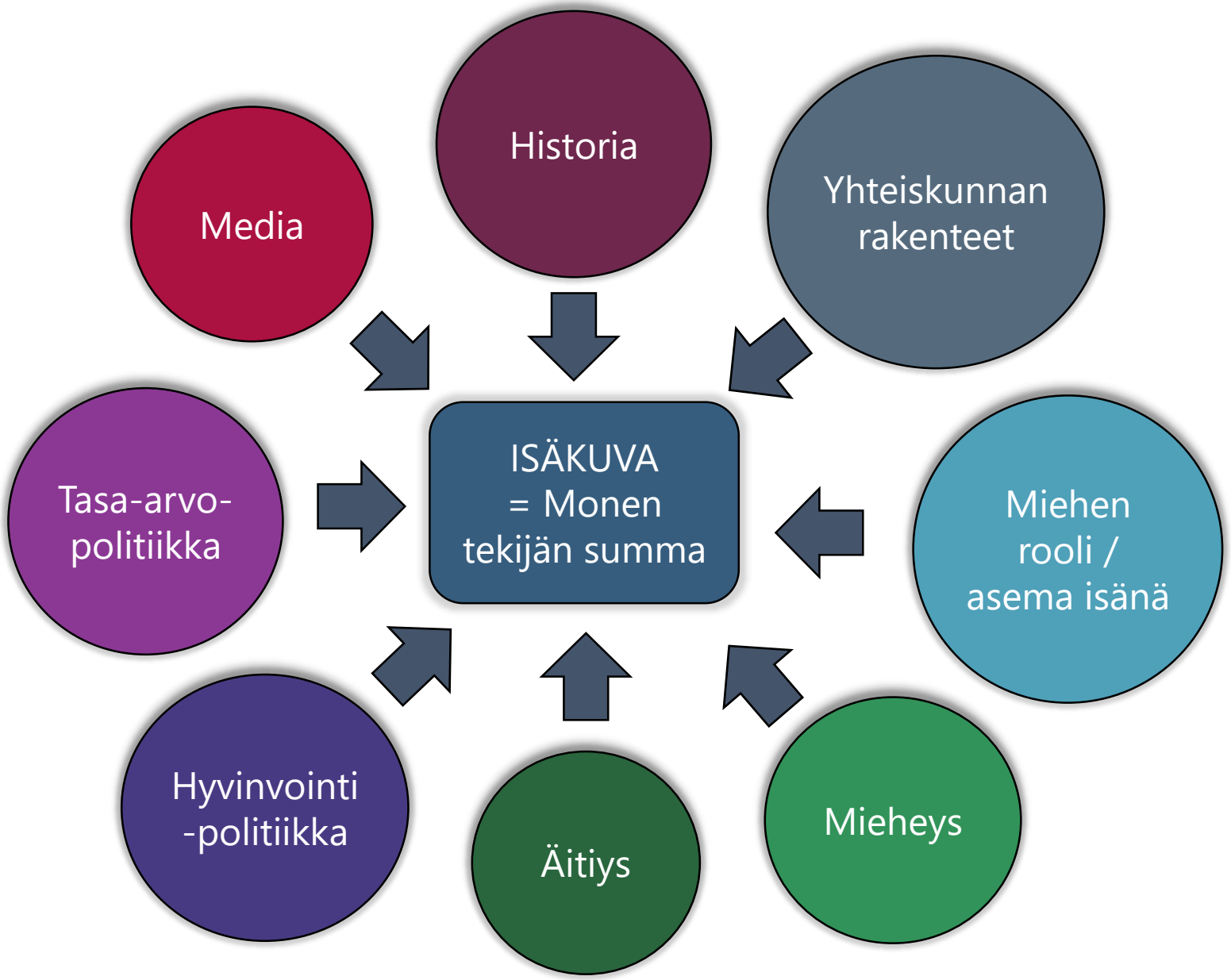

MIESSAKIT RY
Setlementti liitto
Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto
Vipuvoimaa EU:lta 2014–2020

Isyyden muutos

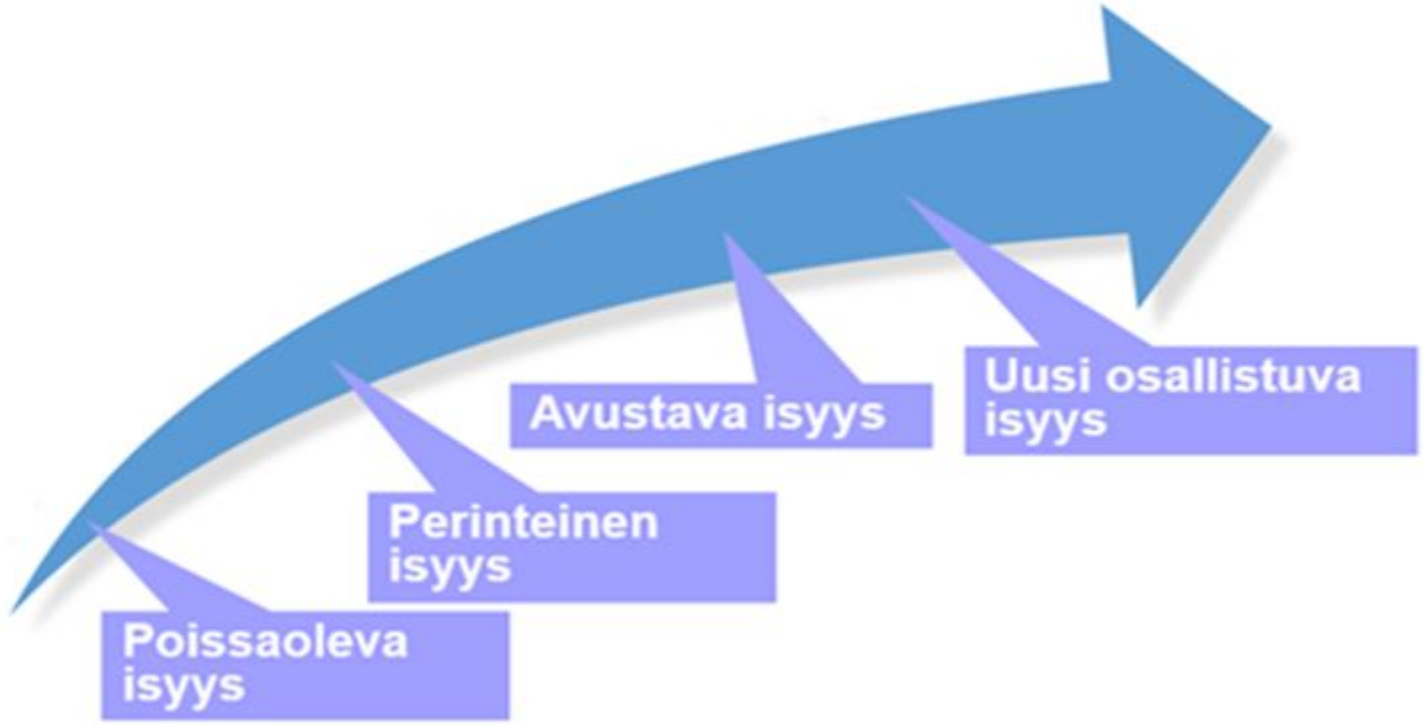

MIESSAKIT RY
Setlementti liitto
ROHKEASTI IHMISEN PUOLELLA
Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto
Vipuvoimaa EU:lta 2014–2020

Isäkuvan muutokset

- Historiallisen isäkuvan vaikutukset
- **Ylisukupolvisuus**
- Poissaoleva – perinteinen – avustava – uusi osallistuva isyys
- Perinteisen isyyden mallin vaikutus rajoittavana

- Toisaalta osallistuvampien mallien paineet:
  - Isyyttä koskevat **rooliodotukset monimutkaistuneet**, osittain **ristiriitaisiakin**
  - **Riittämättömyyden** tunteet isyyden haasteena

Voivat hankaloittaa isyyteen sisään pääsemistä, aiheuttaa etäisyyden ottamista

MIESSAKIT RY
Setlementti liitto
Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto
Vipuvoimaa EU:lta 2014–2020

Äiti hoivaajana, isä apurina?

- Isiä kohtaan kohdistettavat historialliset asenteet yhteiskunnassa?
  - isää ei kuvata **mediassa** hoivaavana toimijana yhtä aktiivisesti
  - äidin **yhteys lapsiin** on voitu nähdä perinteisesti isää merkityksellisempänä

- Asetelman **sisäistäminen**
- Voi vaikuttaa isyyteen sisään pääsemiseen, **isyyden roolin merkityksen** hahmottamiseen

MIESSAKIT RY
Setlementtiliitto
ROHKEASTI IHMISEN PUOLELLA
Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto
Vipuvoimaa EU:lta 2014–2020

Ulkopuoli-suuden kokemukset

- **Palvelujärjestelmän** kohtelulla voi olla suuri merkitys sille miten isyys ja vanhemmuuden roolit rakentuvat
  - Isän kohtelu, **kokemukset** ja isään suhtautumisen tavat

- Raskausaikana äidin ja lapsen terveyteen keskittyminen
- Pohja, ensimmäiset perhepalvelu-kokemukset
- **Kynnystä** isälle hakea omaa tilaa perhepalveluissa?

- Miehen ulkopuolisuuden kokemukset raskausaikana, **fyysinen** kokemus
- Ulkopuolisuus **riskitekijä lapselle, isälle ja äidille**

MIESSAKIT RY
Setlementti liitto
Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto
Vipuvoimaa EU:lta 2014–2020

Isyyden huomioi-misen tärkeys

- Runsaasti **riskejä** että **kokemus isyydestä** rakentuu etäiseksi

- Hankkeessa kannustetaan:
  - Isille tarjolle erityistä **tukea ja tilaa** käsitellä omia kokemuksia

- Huomioidaan eri isäryhmien **erityiset tarpeet**.
  - Miten **haastavissakin elämäntilanteissa** voitaisiin tukea isyyden säilymistä ja vahvistamista?
  - Millainen tuki toimivinta?
  - **Esteiden** ja **mahdollisuuksien** pohtiminen

MIESSAKIT RY
Setlementti liitto
Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto
Vipuvoimaa EU:lta 2014–2020

Isyys voima-varana

- Suhtautuminen: tavalliset isät - **erityisisät**
- Isyydestä puhuminen erityisenä haasteena kriisitilanteissa
  - Nostetaanko miesten isyyttä riittävän usein esiin etenkään miehen ollessa **haastavassa asemassa** elämässään?
- Isyys **voimavarana**, kuntouttavana tekijänä?
  - Isyys **mahdollisuutena kriisitilanteessa**
  - **Ylisukupolvisuuden** vaikutuksiin herääminen
  - Lapsen syntymän vaikutukset

MIESSAKIT RY
Setlementti liitto
Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto
Vipuvoimaa EU:lta 2014–2020

Isiä työssään kohtaavissa organisaatioissa on tärkeää kiinnittää huomiota **työyhteisön isäkuvaan** ja sen vaikutukseen isien kohtaamisessa

- Mikä on organisaation **isäkuva**?
  - **Millaisista taustoista tulevia isiä** työssä kohdataan?
  - Minkälainen **kuva isyydestä** muodostuu asiakaskunnan pohjalta?
  - **Keskustellaanko** organisaation isäkuvasta avoimesti?

- Kuinka isät tulevat huomioiduiksi **työn perustehtävässä** ja **toteutuksessa**?

MIESSAKIT RY
Setlementti liitto
Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto
Vipuvoimaa EU:lta 2014–2020

Rosoisen isyyden palvelupolku

MIESSAKIT RY
Setlementti liitto
ROHKEASTI IHMISEN PUOLELLA
Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto
Vipuvoimaa EU:lta 2014–2020

ASIAKASPERSOONAT

- Edustaa laajempaa joukkoa ihmisiä, jolle palvelua tarjotaan tai kehitetään.
- Edistää **asiakkaan näkökulman** omaksumista.
- Persoonan kuvaamisessa hyödynnetään osallistujien tietoa asiakkaista.

EMPATIAKARTTA

- Opettaa tuntemaan asiakasta edustavan henkilön **toimintaa, ajattelua, kokemuksia, tarpeita ja ongelmia**.
- Tuottaa elävän, konkreettisen ja yksityiskohtaisen kuvauksen persoonasta.
- Tekee persoonan läheiseksi ja tutuksi, herättää halun auttaa.

MIESSAKIT RY
Setlementti liitto
ROHKEASTI IHMISEN PUOLELLA
Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto
Vipuvoimaa EU:lta 2014–2020

3 ryhmää

Valitkaa yksi, josta teette ”Asiakaskortin”

- Mt-ongelmia kohdanneet isät
- Rikostaustaiset isät
- Sairastuneet / vammautuneet isät
- Nuoret isät
- Maahanmuuttajataustaiset isät
- Vähemmistöryhmiin kuuluvat isät
- Lähisuhdeväkivaltaa kohdanneet isät
- Muu

Aikaa noin30 min + 5 min / asiakas esittelyyn

MIESSAKIT RY
Setlementti liitto
ROHKEASTI IHMISEN PUOLELLA
Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto
Vipuvoimaa EU:lta 2014–2020

Isään suhtautuminen palveluissa – palvelupolun kohtaamispisteet isyyden tukemisen näkökulmasta

Mikä on asiakkaan konkreettinen ongelma, johon hän lähtee hakemaan apua?
- Miten hänen ongelmaansa suhtaudutaan?

Mihin asiakas ottaa / kuka asiakkaaseen ottaa yhteyttä?
- Miten hänelle sieltä vastataan?
- Mihin hänet ohjataan?

Mitä haasteita isä kohtaa palveluissa?
- Mikä estää häntä saamasta tukea?

Mikä edistää tuen saamista?
- Isän rooli vs. ammattilaisen rooli?

MIESSAKIT RY
Setlementti liitto
ROHKEASTI IHMISEN PUOLELLA
Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto
Vipuvoimaa EU:lta 2014–2020

Kiitos!

Mitä kuuluu isä? –Seminaarisarja syksyllä 2019
Lisätietoa www.isänäköinen.fi

Tervetuloa!

MIESSAKIT RY
Setlementti liitto
ROHKEASTI IHMISEN PUOLELLA
Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto
Vipuvoimaa EU:lta 2014–2020